

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Αρ. Φακ.: Ι.Υ. 21.11.008.05
Αρ. Τηλ.: 22-605601
Αρ. Φαξ: 22-605491

ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
1449 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

19 Μαρτίου 2020

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΜΕ ΤΗΛΕΟΜΟΙΟΤΥΠΟ

Αν. Γενικό Εκτελεστικό Διευθυντή ΟΚΥΠΥ

Γενικό Διευθυντή Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας

Πρόεδρο Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου

Πρόεδρο Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Νοσηλευτριών

Πρόεδρο Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσηλευτών και Μαιών

Πρόεδρο Συνδέσμου Διευθυντών Κλινικών Εργαστηρίων

(μέσω Γενικής Διευθύντριας Υπουργείου Υγείας)

Θέμα: Κατεπείγουσες οδηγίες προς όλους τους Επαγγελματίες Υγείας
για την διαχείριση ύποπτων κρουσμάτων Κορωνοϊού (Covid-19) και
την απαραίτητη χρήση Ατομικού Προστατευτικού Εξοπλισμού (ΑΠΕ)

Αναφέρομαι στο πιο πάνω σοβαρό θέμα και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Ενόψει των νέων αυστηρών μέτρων για τους ταξιδιώτες και στα πλαίσια της μεταβαλλόμενης κατάστασης που επικρατεί με την πανδημία του Κορωνοϊού (Covid-19) στην Κυπριακή Δημοκρατία, δημιουργείται εκ νέου η ανάγκη για **υπενθύμιση** ότι όλοι οι επαγγελματίες υγείας, θα πρέπει να χρησιμοποιούν τον Ατομικό Προστατευτικό Εξοπλισμό (ΑΠΕ).

Το Υπουργείο Υγείας, σύμφωνα με τις οδηγίες της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας και του ECDC, σας επισυνάπτει πάλι τις οδηγίες για την αντιμετώπιση ύποπτων κρουσμάτων από τον Κορωνοϊό (Covid-19), με σκοπό την αυστηρή τήρησή τους:

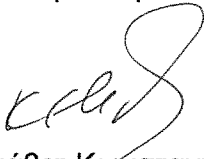
- Ορθολογική χρήση Ατομικού Προστατευτικού Εξοπλισμού για τον Κορωνοϊό (Covid-19).
- Εργαστηριακή διερεύνηση ύποπτου περιστατικού Κορωνοϊό (Covid-19).

«Γιώρκειο», Προδρόμου 1 και Χείλωνος 17, Άγιος Ανδρέας, 1449 Λευκωσία
Τηλ. 22-605601, 22-605603 Φαξ. 22-605491

- Οδηγίες για τον χειρισμό εργαστηριακών δειγμάτων από Κορωνοϊό (Covid-19).
- Οδηγίες προς Επαγγελματίες Υγείας - Μέτρα ελέγχου και πρόληψης της διασποράς από Κορωνοϊό (Covid-19), σε χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας.
- Οδηγίες προς Επαγγελματίες Υγείας – Διαχείριση περιστατικών στον προνοσοκομειακό για Κορωνοϊό (Covid-19) – Οδηγίες για τα πληρώματα ασθενοφόρων.
- Ενημέρωση για τον περιβαλλοντικό καθαρισμό και απολύμανση μη υγειονομικών μονάδων που έχουν εκτεθεί στον Κορωνοϊό (Covid-19)

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για την συνεργασία σας.

Παραμένουμε στην διάθεση σας.

Δρ Ελισάβετ Κωνσταντίνου

Διευθύντρια Ιατρικών Υπηρεσιών
και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας

ΚΟΙΝ.: Υπουργό Υγείας

«Γιώρκειο», Προδρόμου 1 και Χείλωνος 17, Άγιος Ανδρέας, 1449 Λευκωσία
Τηλ. 22-605601, 22-605603 Φαξ. 22-605491

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΜΕΤΡΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΟΡΟΝΑΙΟΥ (2019-nCoV) ΣΕ ΧΩΡΟΥΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Καθώς το καινούριο στέλεχος κοροναϊού έχει περιγραφεί πολύ πρόσφατα, υπάρχουν περιορισμένα στοιχεία για τον ακριβή μηχανισμό μετάδοσής του. Οι συστάσεις για τον έλεγχο διασποράς του βασίζονται επομένως στην εμπειρία που υπάρχει με άλλους κοροναϊούς όπως τον MERS-CoV και τον SARS-CoV.

Οι κοροναϊοί μεταδίδονται κυρίως μέσω μεγάλων αναπνευστικών σταγονιδίων και άμεσης ή έμμεσης επαφής με μολυσμένες αναπνευστικές εκκρίσεις. Έχουν επίσης εντοπιστεί σε αίμα, κόπρανα και ούρα. Σε ορισμένες περιπτώσεις είναι δυνατόν να μεταδοθούν αερογενώς μετά από χειρισμούς που οδηγούν στη δημιουργία αερολύματος αναπνευστικών εκκρίσεων.

Καθώς οι κοροναϊοί περιβάλλονται από λιπιδικό φάκελο, ένα μεγάλο φάσμα απολυμαντικών είναι δραστικά εναντίον τους.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΑΣΘΕΝΗ ΜΕ ΠΙΘΑΝΗ Η ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΜΕΝΗ ΛΟΙΜΩΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΙΟ 2019-nCoV

Κατά τη διάρκεια νοσηλείας ασθενών με πιθανή ή επιβεβαιωμένη λοίμωξη με τον ιό 2019-nCoV θα πρέπει να λαμβάνονται οι βασικές προφυλάξεις καθώς και προφυλάξεις επαφής και σταγονιδίων. Επιπλέον όσοι εισέρχονται στο χώρο νοσηλείας του ασθενή θα πρέπει να εφαρμόζουν μάσκα υψηλής αναπνευστικής προστασίας.

1. Τοποθέτηση ασθενή με πιθανή ή επιβεβαιωμένη λοίμωξη με τον ιό 2019-nCoV

Ασθενείς με πιθανή ή επιβεβαιωμένη λοίμωξη με τον ιό 2019-nCoV θα πρέπει να παραπέμπονται στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας ή στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού.

Ασθενείς με πιθανή ή επιβεβαιωμένη λοίμωξη με τον ιό 2019-nCoV θα πρέπει να τοποθετούνται σε χώρο ξεχωριστό από τους άλλους ασθενείς. Ιδανικά οι ασθενείς θα πρέπει να τοποθετούνται σε θάλαμο αρνητικής πίεσης. Αν δεν υπάρχει διαθέσιμος θάλαμος αρνητικής πίεσης, ο ασθενής θα πρέπει να τοποθετείται σε μονόκλινο επαρκώς αεριζόμενο δωμάτιο. Η πόρτα του δωματίου θα πρέπει να διατηρείται κλειστή. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν διαθέσιμα αρκετά μονόκλινα δωμάτια, ασθενείς με ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΜΕΝΗ λοίμωξη με τον ιό 2019-nCoV μπορούν να νοσηλεύονται στον ίδιο θάλαμο (cohort nursing).

Ο χώρος που γειτονεύει με το δωμάτιο νοσηλείας του ασθενή θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψιν. Το δωμάτιο νοσηλείας ασθενών με πιθανή ή επιβεβαιωμένη λοίμωξη με τον ιό 2019-nCoV θα πρέπει να απέχει το μέγιστο δυνατόν από ανοσοκατασταλμένους ασθενείς. Επιπλέον ιδανικά θα πρέπει να βρίσκεται σε σημείο με την ελάχιστη δυνατή διακίνηση ατόμων.

Ιδανικά το δωμάτιο του ασθενή θα πρέπει να διαθέτει ιδιωτική τουαλέτα. Στην περίπτωση που το δωμάτιο του ασθενή δεν διαθέτει ιδιωτική τουαλέτα, θα πρέπει να χρησιμοποιείται καρέκλα-τουαλέτα (commode) αποκλειστικής χρήσης και η σκωραμίδα μιας χρήσης (bedpan) να απορρίπτεται σε κατάλληλο χώρο.

Όπου είναι δυνατόν, θα πρέπει να αποφεύγεται επαγγελματίες υγείας που περιθάλπουν ασθενείς με πιθανή ή επιβεβαιωμένη λοίμωξη με τον ιό 2019-nCoV να περιθάλπουν άλλους ασθενείς.

II. Βασικές προφυλάξεις

Κατά τη νοσηλεία ασθενών με πιθανή ή επιβεβαιωμένη λοίμωξη με τον ιό 2019-nCoV θα πρέπει να λαμβάνονται οι βασικές προφυλάξεις που απαιτούνται για τη νοσηλεία όλων των ασθενών. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στην υγιεινή των χεριών.

Η εφαρμογή των ακόλουθων μέτρων αναπνευστικής υγιεινής είναι ιδιαίτερα σημαντική:

- χρήση απλής χειρουργικής μάσκας από τους ασθενείς (για τους ασθενείς που μπορούν να την ανεχτούν).
- κάλυψη της μύτης και του στόματος του ασθενή κατά τη διάρκεια βήχα ή φταρνίσματος με χαρτομάντιλο.
- εφαρμογή υγιεινής των χεριών μετά από την επαφή με αναπνευστικές εκκρίσεις.

III. Προφυλάξεις επαφής και σταγονιδίων και αερογενείς προφυλάξεις

Επιπρόσθετα από τις βασικές προφυλάξεις, όλα τα άτομα που έρχονται σε επαφή με ασθενή (επαγγελματίες υγείας και επισκέπτες) θα πρέπει να εφαρμόζουν προφυλάξεις επαφής και σταγονιδίων καθώς και μάσκα υψηλής αναπνευστικής προστασίας.

Συγκεκριμένα θα πρέπει να εφαρμόζουν:

- Μάσκα υψηλής αναπνευστικής προστασίας (FFP3).
- Οφθαλμική προστασία/προστασία προσώπου (ασπίδα προσώπου ή προστατευτικά γυαλιά ευρέως πεδίου).
- Καθαρή μη αποστειρωμένη αδιάβροχη ρόμπα με μακριά μανίκια. Κάτω από τη ρόμπα θα πρέπει να φέρουν ρούχα εφημερίας/ χειρουργείου (scrubs).
- Υποδήματα εφημερίας/χειρουργείου ή ελαστικές γαλότσες .
- Γάντια μιας χρήσεως (αποστειρωμένα όταν η διαδικασία το απαιτεί).

Η επαφή ματιών, μύτης ή στόματος με δυνητικά μολυσμένα χέρια θα πρέπει να αποφεύγεται.

Επιπλέον συνιστάται όπως:

- Χρησιμοποιείται ιατρικός εξοπλισμός (π.χ. στηθοσκόπιο, πιεσόμετρο) αποκλειστικής χρήσης για τον ασθενή. Όταν είναι δυνατόν χρησιμοποιείται εξοπλισμός μίας χρήσης (π.χ. θερμόμετρο).
- Οι μετακινήσεις του ασθενή περιορίζονται στις απόλυτα αναγκαίες για ιατρικούς λόγους. Αν η μετακίνηση του ασθενή είναι ιατρικά απαραίτητη, θα πρέπει να χρησιμοποιείται η μικρότερη δυνατή διαδρομή και ο ασθενής να εφαρμόζει χειρουργική μάσκα.
- Το προσωπικό που μεταφέρει τον ασθενή εφαρμόζει τον εξοπλισμό ατομικής προστασίας και υγιεινή των χεριών.
- Το τμήμα υποδοχής του χώρου παροχής υπηρεσιών υγείας που θα υποδεχθεί τον ασθενή ενημερώνεται για την εφαρμογή των μέτρων ελέγχου και πρόληψης της διασποράς.
- Ο αριθμός των επαγγελματιών υγείας που έρχονται σε επαφή με τον ασθενή περιορίζεται στον ελάχιστο δυνατό.
- Οι επισκέπτες περιορίζονται στους απόλυτα απαραίτητους (π.χ. γονείς για παιδιατρικούς ασθενείς).
- Καταγράφονται όλα τα άτομα που εισέρχονται στο χώρο νοσηλείας του ασθενή (επαγγελματίες υγείας και επισκέπτες).

IV. Περιβάλλον, κλινικά απόβλητα, ιματισμός

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στον συχνό καθαρισμό του περιβάλλοντος του ασθενή και στην ασφαλή διαχείριση κλινικών αποβλήτων και του ιματισμού του ασθενή.

Το περιβάλλον του ασθενή θα πρέπει να καθαρίζεται τουλάχιστον καθημερινά καθώς και μετά από κάθε χειρισμό που μπορεί να οδηγήσει σε επιμόλυνση του περιβάλλοντος. Επιφάνειες οι οποίες έρχονται σε συχνή επαφή με τα χέρια θα πρέπει να καθαρίζονται πιο συχνά. Ο καθαρισμός του περιβάλλοντος με νερό και απορρυπαντικό μαζί με τη χρήση κοινών απολυμαντικών που χρησιμοποιούνται στο νοσοκομειακό χώρο (π.χ. διάλυμα υποχλωριώδους νατρίου) είναι επαρκή. Ο καθαρισμός θα πρέπει να γίνεται από άτομα που έχουν εκπαιδευτεί στην εφαρμογή προσωπικού προστατευτικού εξοπλισμού.

Ο μαιτισμός του ασθενή θα πρέπει να θεωρείται μολυσματικός και η διαχείριση των κλινικών αποβλήτων θα πρέπει να ακολουθεί τις συνήθεις διαδικασίες.

Όπου είναι δυνατόν συνιστάται όπως χρησιμοποιούνται πιάτα και μαχαιροπήρουνα μιας χρήσης έτσι ώστε να περιορίζεται ο αριθμός των αντικειμένων που θα πρέπει να απολυμανθούν .

V. Λήψη και μεταφορά δειγμάτων για εργαστηριακές εξετάσεις

Η λήψη δειγμάτων για εργαστηριακές εξετάσεις θα πρέπει να πραγματοποιείται στο δωμάτιο του ασθενή από επαγγελματίες υγείας οι οποίοι εφαρμόζουν τον κατάλληλο προσωπικό προστατευτικό εξοπλισμό. Τα δείγματα θα πρέπει να τοποθετούνται σε σακούλια που να εμποδίζουν τυχόν διαρροή. Ιδανικά τα δείγματα θα πρέπει να παραδίδονται στο εργαστήριο ιδιοχειρώς. Απαγορεύεται η χρήση συστημάτων πνευματικών σωλήνων. Η μεταφορά δειγμάτων μεταξύ εργαστηρίων θα πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τους κανονισμούς μεταφοράς κατηγορίας B.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

Οι βασικές προφυλάξεις θα πρέπει να εφαρμόζονται καθ' όλη τη διάρκεια της νοσηλείας του ασθενή. Τα πρόσθετα μέτρα των προφυλάξεων επαφής και σταγονιδίων και των αερογενών προφυλάξεων θα πρέπει να εφαρμόζονται ενόσω ο ασθενής παραμένει συμπτωματικός.

Βιβλιογραφία

1. Infection prevention and control during health care when novel coronavirus (nCoV) infection is suspected. Interim Guidance. World Health Organization. January 2020
2. Wuhan novel coronavirus (WN-CoV) infection prevention and control guidance. Public Health England. Updated 15 January 2020.

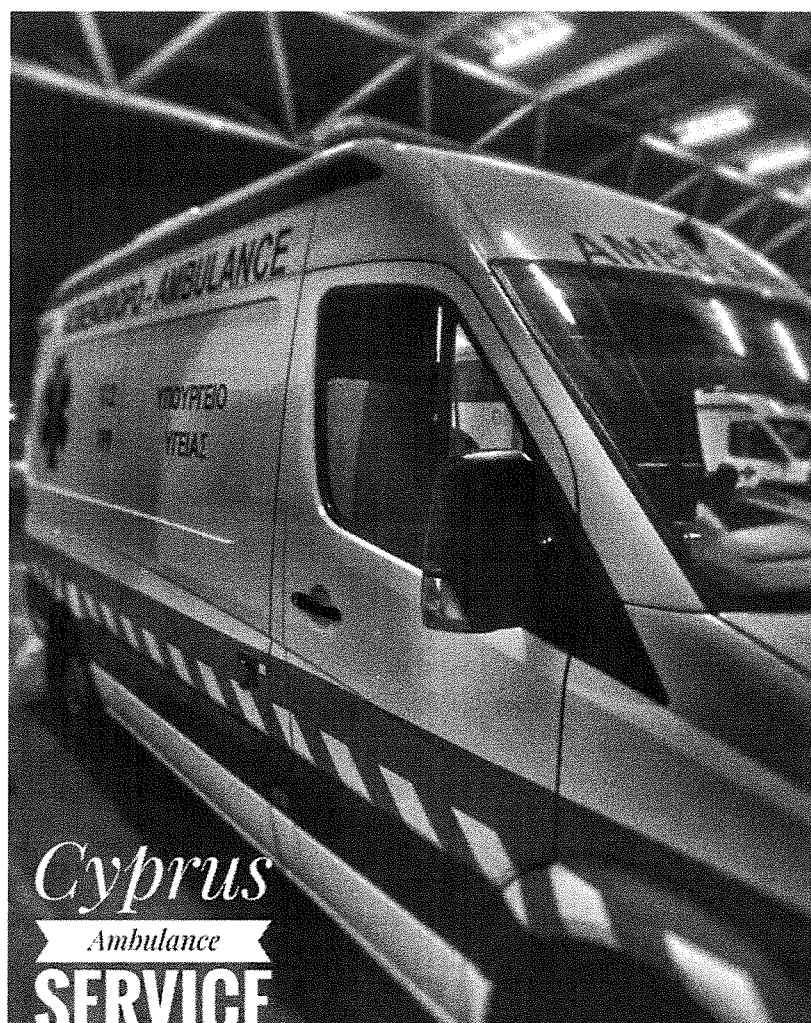
ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Ιατρικές Υπηρεσίες και
Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας

Novel Coronavirus 2020

Διαχείριση Περιστατικών
στον Προνοδοκομειακό Χώρο

Οδηγίες για τα πληρώματα
ασθενοφόρων

2020

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΣΘΕΝΟΦΟΡΩΝ

Novel Coronavirus - Ιός 2019-nCoV

Διαχείριση Περιστατικών στον Προνοσοκομειακό Χώρο σχετικά με την έξαρση κρουσμάτων οξέος αναπνευστικού συνδρόμου που σχετίζεται με ένα νέο κορονοϊό

Κριτήρια για Κλινική Υποψία

Υποψία για περιστατικά με Novel Coronavirus θα πρέπει να τίθεται σε ασθενή με συμβατή κλινική εικόνα:

1. Ιστορικό ταξιδιού σε περιοχές που έχουν καταγραφεί πρόσφατες επιδημίες της νόσου (ΚΙΝΑ-ΙΤΑΛΙΑ-ΚΟΡΕΑ-ΙΡΑΝ) εντός 14 ημερών πριν την έναρξη των συμπτωμάτων.
2. Επαφή με εργαστηριακά διαγνωσμένο ή υπό διερεύνηση κρούσμα από 2019-nCoV εντός 14 ημερών από την έναρξη των συμπτωμάτων(επαφή με επιβεβαιωμένο ή ύποπτο κρούσμα ορίζεται η διαμονή στην ίδια οικία, ο επαγγελματίας υγείας που είχε άμεση συμμετοχή στη νοσηλεία του κρούσματος ή οποιοσδήποτε είχε παρατεταμένη (>15 λεπτών) πρόσωπο με πρόσωπο επαφή με κρούσμα υπό οποιεσδήποτε συνθήκες).
3. Ιστορικό άμεσης επαφής με αίμα, εκκρίσεις, άλλα σωματικά υγρά ή ιστούς χωρίς προφυλάξεις σε ασθενή που έχει διαγνωστεί με τον κοροναϊό.
4. Πιθανή επαγγελματική έκθεση, χωρίς τη λήψη Μέτρων Ατομικής Προστασίας, κατά τη διάρκεια διαχείριση δειγμάτων των (π.χ. τρύπημα από βελόνα, μικροβιολογικό εργαστήριο κτλ)

Κλινικά Σημεία και Συμπτώματα

1. Πυρετός η πρόσφατο ιστορικό με πυρετό ($\geq 38^{\circ}\text{C}$)
2. Αναπνευστική Δυσχέρεια
3. Βήχας
4. Αδυναμία-καταβολή
5. Οξεία λοίμωξη του αναπνευστικού (δηλ. αιφνίδια έναρξη λοίμωξης αναπνευστικού με τουλάχιστον ένα από τα πιο κάτω συμπτώματα: αναπνευστική δυσχέρεια, βήχας ή πονόλαιμος)

Τα πιο σοβαρά περιστατικά εμφανίζουν απεικονιστικά αμφοτερόπλευρα διηθήματα στην ακτινογραφία θώρακα όπως παρατηρείται σε ιογενή πνευμονία. Τα συμπτώματα μπορούν να εμφανιστούν από 2 έως και 14 ημέρες (χρόνος επώασης).

Μέτρα πρόληψης και ελέγχου διασποράς της λοίμωξης από τον ιό 2019-nCoV κατά τη μεταφορά του ασθενή

Πριν από την προσέγγιση ύποπτου επιβεβαιωμένου περιστατικού τηρούνται όλα τα μέτρα ασφαλείας και προστασίας.

1. Χρήση όλων των αυξημένων προφυλακτικών μέτρων επαφής και προφυλάξεων σταγονιδίων από το προσωπικό που εμπλέκεται στη μεταφορά του ασθενή
2. Τοποθέτηση σε όλα τα ύποπτα περιστατικά μάσκα FFP2
3. Χρήση Ιματισμού μιας χρήσης
4. Ιατρικός εξοπλισμός (στηθοσκόπια, θερμόμετρα, πιεσόμετρα) αποκλειστικής χρήσης για τον συγκεκριμένο ασθενή
5. Περιορισμός χρήσης βελόνων και άλλων αιχμηρών αντικειμένων καθώς και των φλεβοκεντήσεων και εργαστηριακών αναλύσεων το ελάχιστο που απαιτείται.
6. Περιορισμός των διαδικασιών που δημιουργούν μικροσταγονίδια όπως π.χ αναρρόφηση, νεφελοποίηση.
7. Διασφάλιση διαδικασιών ορθής διαχείρισης αιχμηρών αντικειμένων.
8. Ασφαλής καθαρισμός και απολύμανσης όλου του επαναχρησιμοποιημένου εξοπλισμού και όλου του ρυπαρού και ακάθαρτου ιματισμού.
9. Χρήση της μικρότερης δυνατής διαδρομής με το ασθενοφόρο
10. Καταγραφή όλων των ατόμων που ήρθαν σε επαφή με τον ασθενή κατά τη μεταφορά του.

Διπλά Γάντια

Ολόσωμη μη διαπερατή μπλούζα με μακριά μανίκια μιας χρήσης

Λαστιχένιες Γαλότσες.

Μάσκες υψηλής αναπνευστικής προστασίας (FFP3).

Μέτρα προστασίας ματιών. (Γυαλιά ή ασπίδα προσώπου)

Το προσωπικό που μεταφέρει τον ασθενή εφαρμόζει τον εξοπλισμό ατομικής προστασίας και υγιεινή των χεριών

Το τμήμα υποδοχής του χώρου παροχής υπηρεσιών υγείας που θα υποδεχθεί τον ασθενή ενημερώνεται για την εφαρμογή των μέτρων ελέγχου και πρόληψης της διασποράς

Ο αριθμός των επαγγελματιών υγείας που έρχονται σε επαφή με τον ασθενή περιορίζεται στον ελάχιστο δυνατό.

Πρωτόκολλο διακομιδής υπό διερεύνηση περιστατικού από την σκηνή στο τοπικό νοσοκομείο αναφοράς

Η μεταφορά ύποπτων περιστατικών γίνεται ΠΑΝΤΟΤΕ με ασθενοφόρο τηρώντας πάντα αυξημένα μέτρα προστασίας

1. Λήψη κλήσης από το Συντονιστικό Κέντρο Κλήσεων Ασθενοφόρων για περιστατικό που τηρεί τις προϋποθέσεις και τα κλινικά κριτήρια για ορισμού ύποπτου περιστατικού.
2. Ετοιμασία ασθενοφόρου με τον ελάχιστο βασικό εξοπλισμό για κάθε περίπτωση
3. Χρήση ατομικού εξοπλισμού προστασίας από το πλήρωμα ασθενοφόρου πριν την διακομιδή του περιστατικού
4. Χρήση Ιματισμού μιας χρήσης στα φορεία των ασθενοφόρων
5. Τοποθέτηση μάσκας προστασίας στον ασθενή FFP2
6. Κάλυψη μύτης και στόματος του ασθενή κατά τη διάρκεια βήχα ή φταρνίσματος με χαρτομάντιλο
7. Πρωτοβάθμια εκτίμηση στο χώρο παραλαβής
8. Ενημέρωση του ασθενή και των οικείων του
9. Άμεση επικοινωνία με το Συντονιστικό Κέντρο Κλήσεων Ασθενοφόρων προς ενημέρωση του Πλησιέστερου Τοπικού Νοσοκομείου και ενεργοποίηση της ομάδας διαχείρισης του ύποπτου περιστατικού.
10. Διακοπή επικοινωνίας της καμπίνας του οδηγού με την καμπίνα του ασθενή.
11. Εξασφάλιση καλού αερισμού κατά τη διακομιδή
12. Αποφυγή χειρισμών που μπορεί να προκαλούν αερόλυμα όπως διασωλήνωση της τραχείας ή χορήγησης φαρμάκων με νεφελοποιητή, τραχειακή αναρρόφηση καθώς και τοποθέτησης φλεβικής γραμμής. Εάν όμως κριθεί απαραίτητο το ασθενοφόρο θα πρέπει να σταματήσει σε ασφαλή τοποθεσία για να προβεί με ασφάλεια στις πιο πάνω ενέργειες.
13. Συνεχής επικοινωνία με το Κέντρο Ελέγχου Κλήσεων Ασθενοφόρων για τυχόν επιδείνωσης της κατάστασης του ασθενή, αλλά και για τον υπολογιζόμενο χρόνο άφιξης του ασθενοφόρου.
14. Παράδοση του ασθενή στον ειδικό χώρο του ΤΑΕΠ για εξέταση
15. Αφαίρεση ατομικού εξοπλισμού προστασίας και κατάλληλη απόρριψη στους ειδικούς σάκους για Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα Μολυσματικού Χαρακτήρα (EIA-MX).
16. Απολύμανση ασθενοφόρου.

Χειρισμοί που μπορεί να προκαλέσουν αερόλυμα (π.χ. ενδοτραχειακή διασωλήνωση, μη επεμβατικός μηχανικός αερισμός, τραχειοτομή, καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση, βρογχοσκόπηση, χρήση AMBU) σχετίζονται με αυξημένο κίνδυνο μετάδοσης κοροναϊών.

Πρωτόκολλο διακομιδής υπό διερεύνηση η επιβεβαιωμένου περιστατικού με ασθενοφόρο από το τοπικό Νοσοκομείο αναφοράς

Η μεταφορά ύποπτων περιστατικών γίνεται ΠΑΝΤΟΤΕ με ασθενοφόρο και του ειδικού θαλάμου αρνητικής πίεσης τηρώντας πάντα αυξημένα μέτρα προστασίας

1. Λήψη κλήσης από το Συντονιστικό Κέντρο Κλήσεων Ασθενοφόρων για διακομιδή ύποπτου ή επιβεβαιωμένου περιστατικού
2. Ετοιμασία ασθενοφόρου με τον ελάχιστο βασικό εξοπλισμό για κάθε περίπτωση
3. Ετοιμασία ειδικού θαλάμου αρνητικής πίεσης
4. Διακοπή επικοινωνίας της καμπίνας του οδηγού με την καμπίνα του ασθενή
5. Χρήση ατομικού εξοπλισμού προστασίας από το πλήρωμα ασθενοφόρου πριν την διακομιδή του περιστατικού
6. Χρήση Ιματισμού μιας χρήσης στα φορεία των ασθενοφόρων
7. Τοποθέτηση προστατευτικής μάσκας στον ασθενή FFP2
8. Ενημέρωση από Ιατρική ομάδα για το βαρύτητα του περιστατικού, τη θεραπεία και τις πράξεις που έχουν προηγηθεί καθώς και τα στοιχεία της ομάδας που θα παραλάβει τον ασθενή
9. Ενημέρωση Συντονιστικού Κέντρου Κλήσεων Ασθενοφόρων για τον χρόνο αναχώρησης
10. Εξασφάλιση καλού αερισμού κατά τη διακομιδή
11. Αποφυγή χειρισμών που μπορεί να προκαλούν αερόλυμα όπως διασωλήνωση της τραχείας ή χορήγησης φαρμάκων με νεφελοποιητή, τραχειακή αναρρόφηση καθώς και τοποθέτησης φλεβικής γραμμής. Εάν όμως κριθεί απαραίτητο το ασθενοφόρο θα πρέπει να σταματήσει σε ασφαλή τοποθεσία για να προβεί με ασφάλεια στις πιο πάνω ενέργειες.
12. Επικοινωνία με το Κέντρο Ελέγχου Κλήσεων Ασθενοφόρων για τυχόν επιδείνωσης της κατάστασης του ασθενή, αλλά και για τον υπολογιζόμενο χρόνο άφιξης του ασθενοφόρου στο Νοσοκομείο τελικού προορισμού.
13. Παράδοση του ασθενή στο Νοσοκομείο υποδοχής
14. Αφαίρεση ατομικού εξοπλισμού προστασίας και κατάλληλη απόρριψη στους ειδικούς σάκους για Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα Μολυσματικού Χαρακτήρα (EIA-MX).
15. Απολύμανση ασθενοφόρου.

Χειρισμοί που μπορεί να προκαλέσουν αερόλυμα (π.χ. ενδοτραχειακή διασωλήνωση, μη επεμβατικός μηχανικός αερισμός, τραχειοτομή, καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση, βρογχοσκόπηση, χρήση AMBU) σχετίζονται με αυξημένο κίνδυνο μετάδοσης κοροναϊών.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗΣ ΑΣΘΕΝΟΦΟΡΟΥ

1. Το πλήρωμα ασθενοφόρου που ανάλαβε την διακομιδή του περιστατικού θα αναλάβει και την απολύμανση του ασθενοφόρου
2. Η απολύμανση γίνεται πάντοτε με ατομικό εξοπλισμό προστασίας
3. Απαγορεύεται η χρήση συμπιεσμένου νερού προς αποφυγή μόλυνσης με σταγονίδια
4. Μετά την απομάκρυνση του ασθενή και πριν την καθαριότητα και την απολύμανση του εξωτερικού του ασθενοφόρου, πρέπει να ανανεωθεί ο αέρας με ανοικτές τις πόρτες και τα παράθυρα και με το σύστημα κλιματισμού σε λειτουργία για τουλάχιστον 15 λεπτά. Αυτή η διαδικασία πρέπει να γίνει σε ανοικτό χώρο και μακριά από ανθρώπους
5. Όλα τα υλικά που χρησιμοποιούνται για τα συγκεκριμένα περιστατικά θα πρέπει να είναι μιας χρήσης, όσο αυτό είναι δυνατό και να τα διαχειρίζονται ως Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα μολυσματικού Χαρακτήρα (EIA-MX)
6. Ο ιατρικός εξοπλισμός πολλαπλών χρήσεων που χρησιμοποιήθηκε στον ασθενή αχρηστεύτε
7. Ο ιατρικός εξοπλισμός μιας χρήσης πρέπει να απολυμαίνονται με υψηλό βαθμό απολύμανσης με απολυμαντικό ευρέως φάσματος και αποδεδειγμένης αντιβακτηριακής και αντι-ικής δράσης (συνήθως διάλυμα υποχλωριίδους νατρίου)
8. Όλος ο εξωτερικός εξοπλισμός του ασθενοφόρου συμπεριλαμβανόμενου του θαλάμου οδήγησης πρέπει να απολυμανθεί.
9. Πλύσιμο τις εξωτερικής επιφάνειας του ασθενοφόρου.
10. Για συσκευασίες και μηχανήματα που δεν μπορούν να απολυμάνθουν με εμβάπτιση, ακολουθείται η διαδικασία της απολύμανσης των επιφανειών.
11. Η απολύμανση των οριζοντίων και κάθετων επιφανειών, των τροχήλατων και των χώρων να γίνεται με διάλυμα χλωρίνης 0.5% (5000 ppm) που γίνεται με περίπου 200 ml (ένα ποτήρι) χλωρίνης 3% σε 800 ml νερό παρασκευαζόμενο της στιγμής της χρήσης τους.
12. Διαχείριση απορριμμάτων, τα απορρίμματα που προέρχονται από τα συγκεκριμένα περιστατικά χαρακτηρίζονται ως Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα μολυσματικού Χαρακτήρα. (EIAMX).

Οδηγίες για Συντονιστικό Κέντρο Κλήσεων Ασθενοφόρων

Λήψη όλων των απαραίτητων πληροφοριών που θα βοηθήσουν στην εξακρίβωση εάν πρόκειται για ύποπτο περιστατικό

Ποια τα σημεία και τα συμπτώματα ?

Έχει πυρετό?

Εάν Ναι ρώτησε

Άλλα συνοδά σημεία και συμπτώματα:

Αναπνευστική Δυσχέρεια
Βήχα
Δυσκολία στην αναπνοή
Πονόλαιμο
Γενική αδυναμία
Αναπνευστική λοίμωξη

Εάν Ναι ρώτησε

Ιστορικό ταξιδιού σε περιοχές που έχουν καταγραφεί πρόσφατες επιδημίες της νόσου (ΚΙΝΑ-ΙΤΑΛΙΑ-ΙΡΑΝ-ΚΟΡΕΑ-ΙΑΠΩΝΙΑ) 14 μέρες πριν την έναρξη των συμπτωμάτων?

Εαν Ναι

Σε ποια χώρα ταξίδεψε και πότε
Ημερομηνία ταξιδιού από και προς πόλη ταξιδιού
Ημερομηνίας άφιξης στην Κύπρο
Ήρθε σε επαφή με άτομο υπό διερεύνηση για 2019-nCoV λοίμωξη ενόσω το άτομο αυτό ήταν συμπτωματικό;
Ήρθε σε επαφή με άτομο με επιβεβαιωμένη 2019-nCoV λοίμωξη ενόσω το άτομο αυτό ήταν συμπτωματικό
Άλλα συνυπάρχοντα νοσήματα-ιστορικό

Ενεργοποίηση διαδικασιών ύποπτου περιστατικού

Ενεργοποίηση και ενημέρωση πληρώματος ασθενοφόρου
Ενημέρωση κοντινότερου πλησιέστερου ΤΑΕΠ (αφορά μόνο το Γ.Ν Λευκωσίας και Γ.Ν Λεμεσού-Μακάριο Νοσοκομείο)
Ενημέρωση Προϊστάμενης Υπηρεσίας Ασθενοφόρων

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ενημέρωση για τον περιβαλλοντικό καθαρισμό (απολύμανση) μη υγειονομικών μονάδων που έχουν εκτεθεί στον κορωνοϊό COVID 19.

Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες επιθυμούν να πληροφορήσουν τους πολίτες τα ακόλουθα:

COVID-19

Η τρέχουσα επιδημία λοίμωξης COVID-19 προκαλείται από το νέο κορωνοϊό SARS-CoV-2, που ανήκει στην οικογένεια των *Coronaviridae*, μία μεγάλη οικογένεια RNA ιών. Οι κορωνοϊοί μεταδίδονται κυρίως μέσω μεγάλων αναπνευστικών σταγονιδίων και επαφής, αλλά ενδεχομένως να υπάρχουν και άλλοι τρόποι μετάδοσης.

Ο χρόνος επιβίωσης και οι συνθήκες που επηρεάζουν την επιβίωση του SARS-CoV-2 στο περιβάλλον είναι αυτή τη στιγμή άγνωστες. Σύμφωνα όμως με μελέτες που εκτιμούν την σταθερότητα άλλων κορωνοϊών, εκτιμάται ότι ο SARS-CoV-2 μπορεί να επιβιώσει αρκετές ημέρες στο περιβάλλον πάνω σε διαφορετικές επιφάνειες.

Οδηγίες απολύμανσης

Λόγω της πιθανής επιβίωσης του ιού SARS-CoV-2 στο περιβάλλον για αρκετές ημέρες, οι χώροι και οι περιοχές που έχουν πιθανά μολυνθεί από τον ιό πρέπει να απολυμαίνονται πριν την επαναχρησιμοποίησή τους. Παρ' ότι δεν υπάρχουν ακόμα επαρκή δεδομένα για την αποτελεσματικότητα των διάφορων απολυμαντικών μέσων κατά του συγκεκριμένου ιού, είναι απαραίτητη η χρήση προϊόντων που περιέχουν αντιμικροβιακούς παράγοντες αποτελεσματικούς κατά των κορωνοϊών.

Αρκετοί αντιμικροβιακοί παράγοντες έχουν ελεγχθεί κατά διαφόρων κορωνοϊών (Πίνακας 1). Κάποια από τα ενεργά συστατικά, π.χ. το υποχλωριώδες νάτριο (που περιέχεται στην οικιακή χλωρίνη) και η αιθανόλη, χρησιμοποιούνται ευρέως σε μη υγειονομικές και μη εργαστηριακές μονάδες.

Πίνακας 1. Αντιμικροβιακοί παράγοντες με αποτελεσματικότητα κατά διαφόρων κορωνοϊών

Αντιμικροβιακός παράγοντας	Συγκέντρωση	Ελεγχόμενος κορωνοϊός
Αιθανόλη	70%	HCoV-229E, MHV-2, MHV-N, CCV, TGEV
	0.1-0.5%	HCoV-229E
Υποχλωριώδες νάτριο	0.05-0.1%	SARS-CoV
Ιωδιούχος ποβιδόνη	10% (1%)	HCoV-229E
Γλουτεραλδεΐδη	2%	HCoV-229E
Ισοπροπανόλη	50%	MHV-2, MHV-N, CCV
Χλωριούχο βενζαλκόλιο	0.05%	MHV-2, MHV-N, CCV
Χλωριώδες νάτριο	0.23%	MHV-2, MHV-N, CCV
Φορμαλδεΐδη	0.7%	MHV-2, MHV-N, CCV

Παρόλο που δεν υπάρχουν δεδομένα για την αποτελεσματικότητα των παραπάνω αντιμικροβιακών παραγόντων κατά του συγκεκριμένου ιού SARS-CoV-2, προτείνεται η χρήση 0.1% υποχλωριώδους νατρίου (αραίωση 1:50 αν χρησιμοποιείται οικιακή χλωρίνη αρχικής συγκέντρωσης 5%) μετά από τον καθαρισμό με ουδέτερο απορρυπαντικό. Για επιφάνειες που είναι πιθανόν να καταστραφούν από τη χρήση υποχλωριώδους νατρίου, είναι απαραίτητη η χρήση αιθανόλης με συγκέντρωση 70% κατόπιν του καθαρισμού με ουδέτερο απορρυπαντικό.

Ο καθαρισμός πρέπει να γίνεται χρησιμοποιώντας τον κατάλληλο προστατευτικό ατομικό εξοπλισμό. Πρέπει να ακολουθείται ο σωστός τρόπος εφαρμογής και απόρριψης του εξοπλισμού. Επισυνάπτεται έντυπο για την ορθολογική χρήση του Ατομικού Προστατευτικού Εξοπλισμού (ΑΠΕ).

Ο απορριπτόμενος εξοπλισμός πρέπει να αντιμετωπίζεται ως πιθανό μολυσματικό υλικό και να απορρίπτεται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Εφόσον χρησιμοποιηθεί προστατευτικός εξοπλισμός που δεν είναι μίας χρήσης, επιβάλλεται η απολύμανσή του με τα κατάλληλα απολυμαντικά (π.χ. 0.1% υποχλωριώδες νάτριο ή 70% αιθανόλη) μετά από κάθε χρήση. Στην περίπτωση που χρησιμοποιηθούν άλλα απολυμαντικά, πρέπει να ακολουθούνται οι οδηγίες του κατασκευαστή. Κατά τη χρήση των απολυμαντικών πρέπει ο χώρος να είναι καλά αεριζόμενος.

Ο προστατευτικός ατομικός εξοπλισμός περιλαμβάνει:

- Μάσκες υψηλής αναπνευστικής προστασίας FFP2 ή FFP3

- Προστατευτικά γυαλιά
- Προστατευτική φόρμα, αδιάβροχη, με μακριά μανίκια, μίας χρήσης
- Γάντια μίας χρήσης

Όλες οι επιφάνειες που έχουν ενδεχομένως μολυνθεί, όπως τοίχοι και παράθυρα, η λεκάνη της τουαλέτας και οι επιφάνειες του μπάνιου, πρέπει να καθαρίζονται προσεκτικά. Όλα τα υφάσματα (κουρτίνες, σεντόνια, κλπ) πρέπει να πλένονται με καυτό νερό (90°C) και προσθήκη απορρυπαντικού. Εάν κάτι τέτοιο δεν είναι εφικτό λόγω της φύσης των υφασμάτων, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ειδικά προϊόντα που περιέχουν υποχλωριώδες νάτριο ή απολυμαντικά μέσα ειδικά για τα υφάσματα αυτά.

Διευκρινήσεις σχετικά με την εφαρμογή της απολύμανσης

Οι διευκρινήσεις αφορούν τον καθαρισμό και την απολύμανση σχολείων/πανεπιστημίων, χώρων εργασίας, δωματίων ξενοδοχείων, χώρων αναμονής, μαθητικών/φοιτητικών εστιών και οικοτροφείων όπου έχει παραμείνει για κάποιο χρόνο ύποπτο ή επιβεβαιωμένο κρούσμα λοίμωξης COVID-19.

Οι δημόσιοι χώροι από όπου έχει απλώς περάσει το συμπτωματικό άτομο, όπως οι διάδρομοι, συστήνεται να καθαρίζονται σύμφωνα με τις συνήθεις διαδικασίες καθαρισμού του φορέα και πάντα σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή του απορρυπαντικού/απολυμαντικού και τη σχετική εθνική νομοθεσία.

Οι επιφάνειες με τις οποίες έχει έρθει σε επαφή το συμπτωματικό άτομο θα πρέπει να πλένονται και να απολυμαίνονται σύμφωνα με τις παραπάνω οδηγίες. Αυτές οι επιφάνειες περιλαμβάνουν:

- αντικείμενα που είναι εμφανώς λερωμένα/μολυσμένα με σωματικά υγρά
- όλες τις επιφάνειες που έχουν πιθανώς μολυνθεί όπως μπάνια, τουαλέτες, πόμολα, τηλέφωνα, θρανία, υπολογιστές κ.α.

Για τον καθαρισμό και την απολύμανση όλων των σκληρών επιφανειών, των πατωμάτων, των καρεκλών, των πόμολων, κ.α., πρέπει να χρησιμοποιούνται πανάκια/υφάσματα μίας χρήσης ή χαρτί καθαρισμού καθώς και σφουγγαρίστρες με αποσπώμενες κεφαλές. Τα πανάκια/υφάσματα, το χαρτί και οι κεφαλές από τις σφουγγαρίστρες θα πρέπει να απορρίπτονται μετά από κάθε χρήση σε ειδικές σακούλες και να αντιμετωπίζονται ως μολυσματικά απόβλητα στην περίπτωση που ο καθαρισμός αφορά χώρους από όπου έχει περάσει επιβεβαιωμένο κρούσμα. Πρέπει να αποφεύγεται το πιπίλισμα και ο ψεκάσμος κατά τη διάρκεια του καθαρισμού και της απολύμανσης.

Στην περίπτωση που κάποια αντικείμενα δεν μπορούν να καθαριστούν, πλυθούν ή/και απολυμανθούν όπως περιγράφεται παραπάνω, όπως π.χ. έπιπλα επικαλυμμένα με ταπετσαρία ή στρώματα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί καθαρισμός με ατμό.

Παρ' ότι είναι ακόμα άγνωστο σε ποιο χρονικό σημείο μηδενίζεται ο κίνδυνος μετάδοσης της λοίμωξης από το περιβάλλον, εκτιμάται ότι αυτός θα μειωθεί με την πάροδο του χρόνου. Μελέτες που έχουν γίνει με τους ιούς SARS-CoV και MERS-CoV δείχνουν ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις, ο κίνδυνος είναι πιθανό να μειωθεί σημαντικά μέσα σε 72 ώρες. Για τον λόγο αυτό, αν είναι εφικτό, συστήνεται να γίνει ο καθαρισμός 72 ώρες μετά από την παρουσία του πιθανού ή επιβεβαιωμένου κρούσματος στο χώρο, γιατί το ιικό φορτίο αναμένεται ότι θα έχει μειωθεί σημαντικά μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα.

Συστήνεται να κρατούνται τα στοιχεία επικοινωνίας του προσωπικού καθαριότητας στις περιπτώσεις πιθανού ή επιβεβαιωμένου κρούσματος, για πιθανή ιχνηλάτηση επαφών και παρακολούθηση για 14 ημέρες μετά τον καθαρισμό.

Βιβλιογραφία

European Center for Disease Prevention and Control. Interim guidance for environmental cleaning in non-healthcare facilities exposed to SARS-CoV-2. ECDC: Stockholm; 2020.

COVID-19: guidance for educational settings, updated 28 February 2020, Department of Education and Public Health England, <https://www.gov.uk/government/publications/guidance-to-educational-settings-about-covid-19/guidance-to-educational-settings-about-covid-19#section-13>.

COVID-19: decontamination in non-healthcare settings, published 26 February 2020, Public Health England, <https://www.gov.uk/government/publications/covid-19-decontamination-in-non-healthcare-settings/covid-19-decontamination-in-non-healthcare-settings>.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Οδηγίες για τον χειρισμό εργαστηριακών δειγμάτων από ύποπτα ή επιβεβαιωμένα περιστατικά λοίμωξης 2019-nCoV

Όσον αφορά το πιο πάνω θέμα, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι οι εξετάσεις ρουτίνας σε ορό, αίμα και άλλα βιολογικά υγρά από ύποπτα ή επιβεβαιωμένα περιστατικά λοίμωξης 2019-nCoV μπορούν να διενεργούνται σε εργαστήρια επιπέδου βιοασφάλειας 2. Το ίδιο ισχύει για τις συνήθεις μικροβιολογικές καλλιέργειες για βακτήρια και μύκητες.

Τα δείγματα θα πρέπει να μεταφέρονται συσκευασμένα στα εργαστήρια με σήμανση Biohazard από προσωπικό ικανό να διαχειριστεί τυχών ατυχήματα κατά την μεταφορά τους προς τα εργαστήρια και το οποίο θα φέρει ατομικό προστατευτικό ρουχισμό κ.α. σε καμία περίπτωση **δεν πρέπει να χρησιμοποιηθεί** το πνευματικό ταχυδρομείο όπου είναι διαθέσιμο.

Στο εργαστήριο θα πρέπει να ακολουθούνται τα πιο κάτω:

- Οι εργαστηριακοί λειτουργοί θα πρέπει να φέρουν ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό (γάντια, χειρουργική μάσκα, οφθαλμική προστασία/προστασία προσώπου, καθαρή μη αποστειρωμένη αδιάβροχη ρόμπα με μακριά μανίκια).
- Οποιαδήποτε εργαστηριακή διαδικασία είναι δυνατόν να δημιουργήσει αερόλυμα θα πρέπει να διενεργείται σε ερμάρια βιολογικής ασφάλειας (biosafety cabinets)
- Η φυγοκέντριση δειγμάτων πρέπει να διενεργείται σε κλειστά καλαθάκια (centrifuge rotors or sample cups). Τα καλαθάκια πρέπει να ανοίγονται μέσα στο biosafety cabinet.

- Εργαστηριακοί αναλυτές που θα χρησιμοποιηθούν για την διενέργεια αναλύσεων θα πρέπει μετά την εξέταση των ύποπτων/επιβεβαιωμένων δειγμάτων να απολυμανθούν σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.
- Οι επιφάνειες θα πρέπει να απολυμαίνονται μετά την επεξεργασία των δειγμάτων (με τη χρήση των συνήθων απολυμαντικών).
- Ατομικός προστατευτικός εξοπλισμός και οτιδήποτε χρησιμοποιήθηκε κατά την διαδικασία θα πρέπει να απορρίπτεται στα κατάλληλα δοχεία για καταστροφή.

Τα εργαστήρια που δεν διαθέτουν ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό, καλούνται όπως επικοινωνήσουν με τον/την Νοσηλευτή/ Νοσηλεύτρια Ελέγχου Λοιμώξεων του Νοσηλευτηρίου τους για την προμήθεια του.

Ορθολογική χρήση Ατομικού Προστατευτικού Εξοπλισμού εξοπλισμού για τη λοίμωξη COVID-19

Το παρόν έγγραφο βασίζεται στις συστάσεις του ΠΟΥ για την ορθολογική χρήση του Ατομικού Προστατευτικού Εξοπλισμού (ΑΠΕ), ο οποίος περιλαμβάνει γάντια, χειρουργικές μάσκες, προστασία ματιών (προστατευτικά γυαλιά / ασπίδα προσώπου), ρόμπες, και μάσκες υψηλής αναπνευστικής προστασίας (FFP2 και FFP3).

Φροντίδα ασθενών-Έλεγχος επιβατών στα σημεία εισόδου-Ομάδες δράσης στην κοινότητα

Το είδος ΑΠΕ που απαιτείται κατά τη φροντίδα ασθενών εξαρτάται από το περιβάλλον παροχής υπηρεσιών υγείας, και τις διαδικασίες- δραστηριότητες στις οποίες θα προβεί το προσωπικό. Η επιλογή ΑΠΕ που απαιτείται ανάλογα με τις παραμέτρους αυτές αναγράφεται στον πιο κάτω πίνακα. Οδηγίες για τη χρήση ΑΠΕ κατά την ενδονοσοκομειακή περίθαλψη και στην πρωτοβάθμια φροντίδας υγείας περιλαμβάνονται σε ξεχωριστές κατευθυντήριες οδηγίες.

Περιβάλλον	Προσωπικό	Δραστηριότητα	Τύπος ΑΠΕ
Νοσοκομειακοί χώροι εκτός των θαλάμων νοσηλείας			
Αίθουσα αναμονής στο ΤΑΕΠ	Ασθενείς με συμπτώματα από το αναπνευστικό σύστημα	Οποιαδήποτε	Χειρουργική μάσκα στον ασθενή Άμεση τοποθέτηση του ασθενή σε δωμάτιο απομόνωσης ή ξεχωριστή περιοχή μακριά από τους υπόλοιπους. Εάν δεν είναι εφικτό, τήρηση απόστασης τουλάχιστον 1 μέτρου από άλλους ασθενείς Αν θα αξιολογηθεί από επαγγελματία υγείας στο χώρο απομόνωσης εφαρμογή γαντιών, ρόμπας, FFP3, προστασία ματιών
	Ασθενείς χωρίς συμπτώματα από το αναπνευστικό σύστημα	Οποιαδήποτε	Δεν απαιτείται ΑΠΕ

Χώροι Διοίκησης	Όλο το προσωπικό	Διοικητικές διαδικασίες	Δεν απαιτείται ΑΠΕ
Triage	Επαγγελματίες υγείας	Προκαταρκτική εξέταση χωρίς άμεση επαφή ⁵	Απόσταση τουλάχιστον ενός μέτρου Δεν απαιτείται ΑΠΕ
	Ασθενείς με συμπτώματα από το αναπνευστικό	Οποιαδήποτε	Απόσταση τουλάχιστον ενός μέτρου από άλλους Χειρουργική μάσκα αν είναι ανεκτή
	Ασθενείς χωρίς συμπτώματα από το αναπνευστικό σύστημα	Οποιαδήποτε	Δεν απαιτείται ΑΠΕ
Σημεία εισόδου			
Χώροι Διοίκησης	Όλο το προσωπικό	Οποιαδήποτε	Δεν απαιτείται ΑΠΕ
Χώρος ελέγχου επιβατών	Προσωπικό	Πρώτη επαφή χωρίς άμεση επικοινωνία §	Απόσταση τουλάχιστον ενός μέτρου Δεν απαιτείται ΑΠΕ
	Προσωπικό	Δεύτερη επαφή (συνέντευξη με επιβάτες για λήψη ταξιδιωτικού ιστορικού και διερεύνηση για την παρουσία κλινικών συμπτωμάτων)	Χειρουργική μάσκα Γάντια
	Καθαρίστριες/τές	Καθαρισμός του χώρου ελέγχου επιβατών	Χειρουργική μάσκα Ρόμπα Γάντια υψηλής αντοχής Προστασία των ματιών (εάν ο χώρος είναι εμφανώς λερωμένος με βιολογικά υλικά) Μπότες ή κλειστά παπούτσια εργασίας
Περιοχή προσωρινής απομόνωσης	Επαγγελματίες υγείας	Παροχή βοήθειας για τη μεταφορά σε χώρο παροχής υπηρεσιών υγείας	FFP3 Ρόμπα Γάντια Προστασία ματιών
	Καθαρίστριες/τές	Καθαρισμός της περιοχής απομόνωσης	FFP3 Ρόμπα Γάντια υψηλής αντοχής Προστασία των ματιών Μπότες ή κλειστά παπούτσια εργασίας

Ασθενοφόρο/ όχημα μεταφοράς Άτομο ύποπτο για COVID-19	Επαγγελματίες υγείας	Μεταφορά ύποπτων περιστατικών για λοίμωξη COVID-19 σε κέντρο παροχής υπηρεσιών υγείας	FFP3 Ρόμπες Γάντια Προστασία ματιών
	Οδηγός	Συμμετέχει μόνο στην οδήγηση του οχήματος και η καμπίνα οδήγησης είναι ξεχωριστή από το χώρο όπου βρίσκεται ο ασθενής	Απόσταση τουλάχιστον ενός μέτρου Δεν απαιτείται ΑΠΕ
		Βοήθεια στην επιβίβαση-αποβίβαση του ασθενή	FFP3 Ρόμπες Γάντια Προστασία ματιών
	Άτομο ύποπτο για λοίμωξη COVID-19	Μεταφορά σε χώρο παροχής υπηρεσιών υγείας	Χειρουργική μάσκα αν είναι ανεκτή
	Προσωπικό	Καθαρισμός μετά τη μεταφοράς του ασθενή σε χώρο παροχής υπηρεσιών υγείας	FFP3 Ρόμπα Γάντια υψηλής αντοχής Προστασία των ματιών Μπότες ή κλειστά παπούτσια εργασίας
Ομάδες ιγνηλάτησης επαφών-διερεύνησης στην κοινότητα			
Κοινότητα		Συνέντευξη ύποπτου περιστατικού λοίμωξης COVID-19 ή των επαφών επιβεβαιωμένου περιστατικού	Χωρίς ΑΠΕ, εάν γίνεται εξ αποστάσεως (π.χ. τηλέφωνο ή βίντεο διάσκεψη).
		Προσωπική συνέντευξη ύποπτων περιστατικών λοίμωξης COVID-19 ή ασυμπτωματικών ατόμων που έχουν έρθει σε επαφή με επιβεβαιωμένα περιστατικά λοίμωξης COVID-19	FFP3 Ρόμπες Γάντια Προστασία ματιών

§ Περιλαμβάνει θερμομέτρηση χωρίς επαφή, θερμικές κάμερες και αρχική συνέντευξη με απόσταση τουλάχιστον ενός μέτρου.

Χειρισμός φορτίων/ εμπορευμάτων από τις πληγείσες χώρες

Κατά τη διάρκεια χειρισμού φορτίων από και προς στις χώρες με περιστατικά λοίμωξης COVID-19:

- ΔΕ συνιστάται η χρήση μάσκας (οποιοδήποτε τύπου)
- ΔΕΝ απαιτείται η χρήση γαντιών εκτός εάν πρόκειται για προστασία έναντι μηχανικών κινδύνων όπως ο χειρισμός τραχειών επιφανειών.
- Η χρήση γαντιών ΔΕΝ αντικαθιστά την ανάγκη για εφαρμογή υγιεινής των χεριών, η οποία πρέπει να είναι συχνή
- Για την απολύμανση των εμπορευμάτων ή των παλετών, δεν απαιτείται ΑΠΕ πέραν αυτού που απαιτείται συνήθως. Μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν επιδημιολογικά δεδομένα που να υποδηλώνουν ότι η επαφή με προϊόντα που αποστέλλονται από τις χώρες με περιστατικά λοίμωξης COVID-19, ήταν πηγή μετάδοσης του νέου κορωνοϊού στον άνθρωπο.

Η λήψη των δειγμάτων θα πρέπει να πραγματοποιείται στο δωμάτιο του ασθενή από επαγγελματίες υγείας οι οποίοι εφαρμόζουν τον κατάλληλο προσωπικό προστατευτικό εξοπλισμό.

Ένα μόνο αρνητικό αποτέλεσμα δεν αποκλείει τη λοίμωξη COVID-19, ιδιαίτερα αν το δείγμα προέρχεται από το ανώτερο αναπνευστικό (ρινοφαρυγγικό, στοματοφαρυγγικό επίχρισμα). Σε περίπτωση ισχυρής κλινικής υποψίας συνιστάται η επανάληψη της εξέτασης και η λήψη δειγμάτων από το κατώτερο αναπνευστικό, ιδιαίτερα σε ασθενείς που παρουσιάζουν σοβαρή συμπτωματολογία ή σοβαρή επιδείνωση της κλινικής τους εικόνας. Είναι σημαντικό όπως ο ασθενής διερευνάται ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ για άλλα αναπνευστικά παθογόνα.

II. Διαχείριση/Φύλαξη δειγμάτων εκτός ωρών λειτουργίας του εργαστηρίου

Εκτός των ωρών λειτουργίας του Τμήματος Μοριακής Ιολογίας του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής, όπου και διενεργείται η εξέταση για τον κορονοϊό SARS-CoV-2, τα δείγματα θα πρέπει να φυλάσσονται σύμφωνα με τον πιο κάτω πίνακα.

Είδος δείγματος	Συνθήκες Φύλαξης	Ενδεδειγμένος Χρόνος Φύλαξης
Επιχρίσματα ανώτερου αναπνευστικού	ψυγείο (2-8°C)	5 ημέρες
Δείγματα από το κατώτερο αναπνευστικό (πτύελα, τραχειακές εκκρίσεις, βρογχοκυψελιδικό έκπλυμα)	ψυγείο (2-8°C)	48 ώρες
Βιοψίες πνεύμονα	ψυγείο (2-8°C)	24 ώρες

Φύλαξη για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα μπορεί να γίνει μόνο στους -70C.

Φύλαξη στους -70C είναι δυνατό να χρειαστεί μόνο για μεταθανάτια δείγματα βιοψίας.

III. Συσκευασία και μεταφορά δειγμάτων στο Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής

Η μεταφορά δειγμάτων θα πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τους κανονισμούς μεταφοράς κατηγορίας Β.

Το δείγμα συσκευάζεται για μεταφορά στο δωμάτιο του ασθενή. Μετά τη συλλογή του δείγματος, ο επαγγελματίας υγείας θα πρέπει να :

1. Τοποθετηθεί το δοχείο συλλογής σε σταθερή βάση μιας χρήσης

2. Αφαιρεί τα γάντια και εφαρμόζει υγιεινή των χεριών.
3. Τοποθετεί καθαρό ζευγάρι γάντια
4. Απολυμαίνει το δοχείο συλλογής εξωτερικά με απολυμαντικά πανάκια
5. Τοποθετεί το δοχείο συλλογής σε άλλη καθαρή βάση
6. Αφαιρεί τα γάντια και εφαρμόζει υγιεινή των χεριών.
7. Τοποθετεί καθαρό ζευγάρι γάντια
8. Τοποθετεί ετικέτα με τα στοιχεία του ασθενή στο δοχείο συλλογής
9. Τοποθετεί το δοχείο συλλογής σε διπλό ειδικό σακούλι "biohazard"

Το δείγμα αποστέλλεται στο Τμήμα Μοριακής Ιολογίας του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής συνοδευόμενο από το πλήρως συμπληρωμένο «έντυπο διερεύνησης/ δήλωσης περιστατικού ύποπτου για λοίμωξη με τον νέο κορονοϊό (COVID-19)». Το συμπληρωμένο έντυπο αποστέλλεται άμεσα και με τηλεμοιότυπο (22771496) στη Μονάδα Επιτήρησης και Ελέγχου Λοιμωδών Νοσημάτων των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

*Ιατρικές Υπηρεσίες και
Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας*

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΥΠΟΠΤΟΥ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ (SARS-CoV-2)

Τα δείγματα για εργαστηριακή διερεύνηση ύποπτου περιστατικού του νέου κορωνοϊού (SARS-CoV-2) θα αποστέλλονται στο Τμήμα Μοριακής Ιολογίας του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής.

Οι ώρες λειτουργίας του Εργαστηρίου είναι Δευτέρα-Παρασκευή 8:00-17:00.

Παρακαλούμε να γίνεται τηλεφωνική επικοινωνία πριν την αποστολή του δείγματος στα τηλέφωνα 22392647/8 (Δευτέρα - Παρασκευή 7:30πμ-17:00μμ) ή για τις υπόλοιπες ώρες και σε περίπτωση άμεσης ανάγκης με την Διευθύντρια του Τμήματος Μοριακής Ιολογίας Δρ Χριστίνα Χριστοδούλου μέσω του κεντρικού τηλεφώνου του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής (22358600).

Δείγματα που λαμβάνονται εκτός των ωρών λειτουργίας του εργαστηρίου και δεν κρίνονται επείγοντα θα πρέπει να φυλάσσονται όπως εξηγείται πιο κάτω:

I. Είδος δειγμάτων που μπορούν να εξεταστούν για SARS-CoV-2

1. Ρινοφαρυγγικό επίχρισμα
2. Στοματοφαρυγγικό επίχρισμα
3. Πτύελα
4. Τραχειακές εκκρίσεις
5. Βρογχοκυψελιδικό έκπλυμα
6. Βιοψία πνεύμονα (μεταθανάτιο δείγμα)

Για τη λήψη ρινοφαρυγγικών και στοματοφαρυγγικών επιχρισμάτων θα πρέπει να χρησιμοποιούνται στυλεοί σε universal viral transport medium. Ιδανικά το ρινοφαρυγγικό και στοματοφαρυγγικό επίχρισμα τοποθετούνται στο ίδιο σωληνάριο έτσι ώστε να αυξάνεται το ιικό φορτίο. Πτύελα, τραχειακές εκκρίσεις και βρογχοκυψελιδικά εκπλύματα θα πρέπει να τοποθετούνται σε αποστειρωμένο δοχείο χωρίς την προσθήκη οποιουδήποτε άλλου υλικού. Δείγματα βιοψίας πνεύμονα θα πρέπει να τοποθετούνται σε αποστειρωμένο δοχείο το οποίο να περιέχει φυσιολογικό ορό.